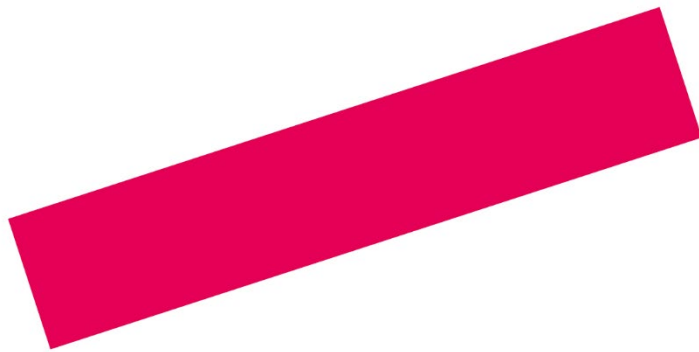

WAAROM FRANS?

HET ECONOMISCHE ANTWOORD

Het economisch belang van het Frans ten opzichte van de andere schooltalen

Editie 2025

dr. Twan Geerts
20 oktober 2025

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1 BELANGRIJKSTE HANDELSPARTNERS VAN NEDERLAND.....	4
1.1 Goederen	4
1.2 Diensten	5
1.3 Top tien handelspartners: goederen en diensten	6
2 HANDELSBELANG PER TAAL.....	7
3 CONCLUSIE	10
BRONNENLIJST.....	11
BIJLAGE: VERANTWOORDING	12
Meertalige landen.....	13

INLEIDING

In 2025 zijn onder auspiciën van SLO de kerndoelen en examenprogramma's van de middelbare school geactualiseerd. Hoewel de beheersing van de diverse moderne vreemde talen, zoals van het Frans, in de conceptexamenprogramma's nog steeds belangrijk wordt gevonden, onder andere voor "toerisme, horeca, internationale en interculturele contacten en de diplomatie" (SLO, 2025c), blijkt uit de dagelijkse praktijk van docenten Frans dat het draagvlak voor hun vak onder leerlingen, hun ouders en in de samenleving afneemt.

Sinds de opkomst van kunstmatige intelligentie (AI) lijkt men te denken dat het verspilde moeite is om een andere taal, of elke andere vorm van kennis, nog tot je te nemen als leerling. Deze discussie lijkt zich wel toe te spitsen op de talen. Bij een opiniestuk waarin werd betoogd dat het vak Duits op de middelbare school wel kon worden afgeschaft omdat slechts een klein percentage van de leerlingen in hun latere werk deze taal zou gaan gebruiken (Stam, 2025) verschenen wel reacties van het type "*Dit geldt ook voor Frans*" maar wordt met geen woord gerept over bijvoorbeeld scheikunde.

Engels, en in mindere mate Duits, worden gezien als talen die belangrijk zijn voor de economie van Nederland. Dit soort zakelijke argumenten wordt zelden aangevoerd voor Frans. "Engels opent deuren naar kennis van de wereld" volgens het conceptexamenprogramma Engels (SLO, 2025b, p. 7). In het programma Frans (SLO, 2025c) en Spaans (SLO, 2025d) ontbreekt deze formulering. Vaak wordt gedacht dat het Chinees nu en in de komende jaren als handelstaal onmisbaar zal zijn voor de Nederlandse economie. Ook deze tendens vinden we terug in het conceptexamenprogramma Chinees, waar de bruikbaarheid van die taal voor internationale "werkcontacten" expliciet benoemd (SLO, 2025a, p.7), ongeacht het lage ERK-niveau A1/A2 waarop de (uitsluitend havo/vwo-)leerlingen deze taal gaan beheersen.

Deze verschillen in omschrijvingen van de vakken lijken de teneur in de publieke opinie te weerspiegelen: talen leer je vanwege hun nut voor je latere werk en dan heb je vooral wat aan Engels, en misschien ook nog wel aan Duits. De blik van de internationaliserende Nederlander lijkt vooral gericht op de Angelsaksische wereld. Volgens de Nijmeegse hoogleraar Franse letterkunde Alysia Montoya wordt het Frans "als een schooltaal gezien": een taal die je alleen voor school moet leren (Van Huet, 2022).

Dit document is bedoeld als ruggensteun voor de docent Frans die op school moet strijden voor het behoud van het vak voor de gehele school of de bovenbouw. Hierbij nemen we het economische argument als uitgangspunt. Het document biedt een cijfermatige onderbouwing voor het aanbieden van

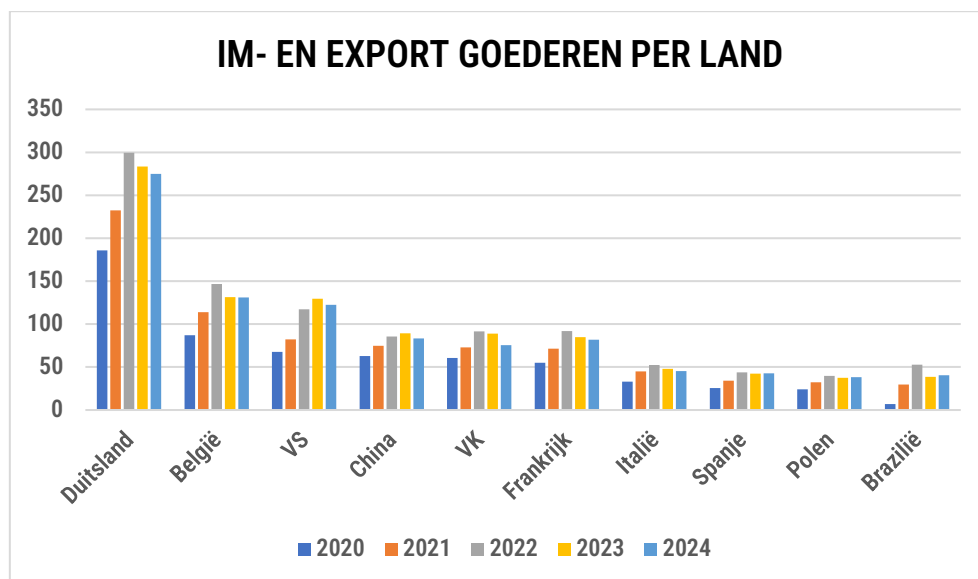
Frans op de middelbare school, namelijk het handelsbelang voor Nederland van professionals die deze taal spreken. Zie voor andere inhoudelijke argumenten de site van de Visiegroep Buurtalen (Visiegroep Buurtalen, 2018) en die van Levende Talen Frans (z.d.).

Wat is precies het belang van een goede kennis van het Frans voor de Nederlandse economie? Dit artikel zoekt het antwoord op deze vraag in de im- en exportcijfers voor Franstalige landen. Statline, een site van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS, 2025a, 2025b) biedt overzichten van im- en export van goederen en diensten door Nederland. Voor het ordenen van deze gegevens is hier grotendeels dezelfde methodiek gebruikt als in de vorige editie van dit stuk (Geerts, 2024) en zijn de cijfers bijgewerkt tot en met oktober 2025¹. Wel zijn dit keer de negen talen waarvoor de SLO nieuwe examenprogramma's voor de middelbare school heeft ontwikkeld, als uitgangspunt genomen voor de overzichten.

1 BELANGRIJKSTE HANDELSPARTNERS VAN NEDERLAND

1.1 Goederen

In figuur 1 is zichtbaar wat de tien belangrijkste handelspartners van Nederland zijn, gemeten naar de waarde van geïmporteerde en geëxporteerde goederen over de afgelopen vijf jaar. De grafiek geeft de totale waarde van de im- en export naar en van de landen weer.

Figuur 1 Im- en export van goederen van en naar de top tien handelspartners, in miljarden euro's 2020-2024.
Bron: CBS (2025a).

¹ Voor de cijfers over 2023 en 2024 geldt dat deze voorlopig zijn vastgesteld door het CBS.

De landen in de top zes zijn over de afgelopen jaren stabiel gebleven. Deze grafiek lijkt op die in de allereerste versie van dit artikel (Geerts & Bekker, 2017) over de jaren 2012-2016.

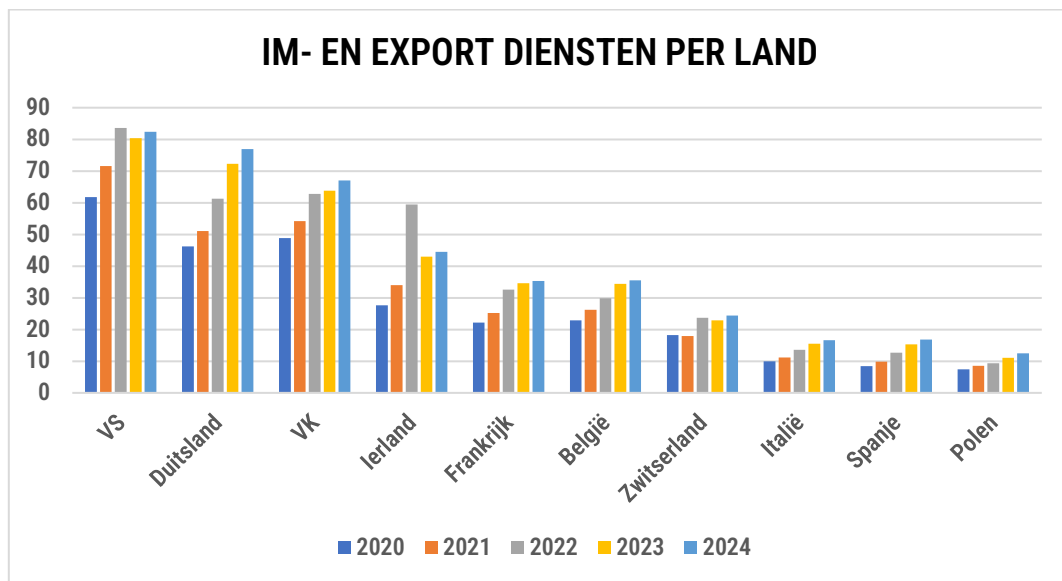
De Verenigde Staten zijn bezig aan een opmars: ze zijn Frankrijk gepasseerd in handelsvolume vanaf 2019 en het Verenigd Koninkrijk vanaf 2020. Gezien de recente ontwikkelingen rondom de handelstarieven van president Trump is het de vraag of deze trend in 2025 doorzet. Frankrijk daalde tijdens de coronacrisis naar de zesde positie, passeerde China als nummer vijf in 2022 en is sinds 2023 terug op de zesde plaats. China is inmiddels ook het Verenigd Koninkrijk (Brexit) gepasseerd. Door de oorlog in Oekraïne en de bijbehorende boycots is Rusland vanaf 2022 uit de top 10 verdwenen en vervangen door Brazilië.

Het Frans is goed vertegenwoordigd in deze grafiek, met België en Frankrijk als de nummers twee en zes. Het belang van Italië voor de goederenhandel is groter dan dat van Spanje. De andere Spaanstalige landen komen bovendien niet voor in de top tien. Dit komt niet overeen met het heersende beeld van Spaans als belangrijke handelstaal voor Nederland.

1.2 Diensten

Het handelsbelang van landen voor de Nederlandse economie betreft niet alleen de im- en export van goederen, maar ook de diensten die vanuit ons land in het buitenland worden aangeboden (export) en diensten uit het buitenland die in ons land worden geleverd (import van diensten): reisverkeer, verzekeringen en financiële diensten, telecommunicatie en ICT, bouwdiensten, etc. Hierin gaan per land weliswaar veelal kleinere bedragen om dan in goederen, maar toch ook miljarden euro's: figuur 2 toont de top tien im- en exportlanden voor Nederland wat diensten betreft.

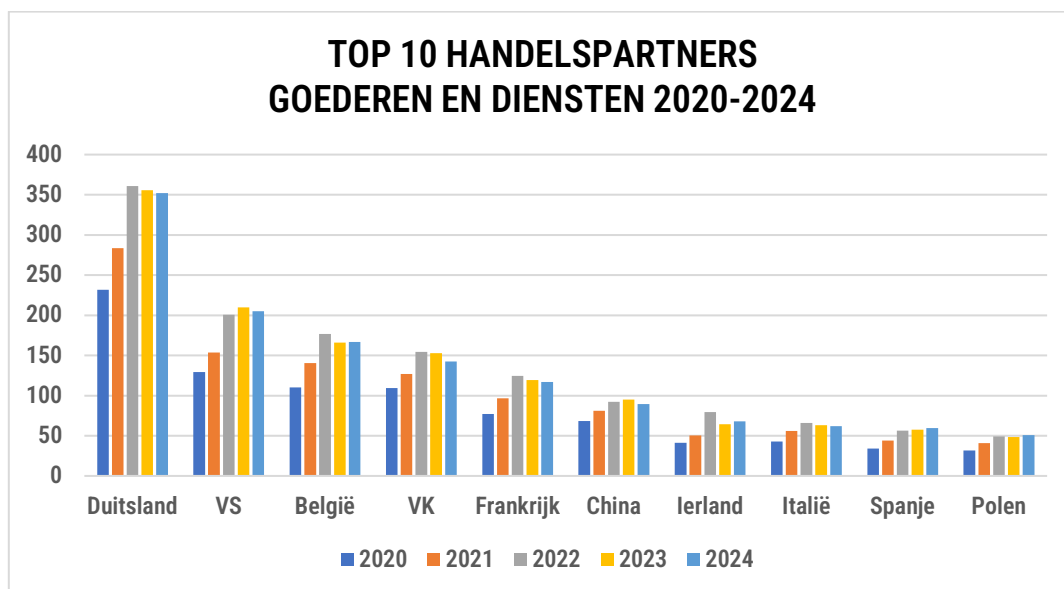
Deze grafiek geeft een ander beeld dan de top tien bij de goederen. Im- en export van diensten kan ook digitaal plaatsvinden, vandaar dat de factor nabijheid hier een minder grote rol speelt dan bij de goederen. Weliswaar is ook hier een grote rol weggelegd voor Duitsland (de nummer twee), maar de Engelstalige landen Verenigde Staten, Verenigd Koninkrijk en Ierland hebben een veel groter belang dan bij de goederen. Deze landen worden op de voet gevolgd door Frankrijk en België (die van positie zijn gewisseld ten opzichte van vorig jaar; cf. Geerts 2024) en het ook deels Franstalige Zwitserland. Spanje vinden we op plek negen, wederom onder Italië. Ten slotte valt op dat China (nummer veertien) in deze top tien niet voorkomt.

Figuur 2 Im- en export van diensten van en naar de top tien handelspartners, in miljarden euro's 2020-2024.
Bron: CBS (2025b)

1.3 Top tien handelspartners: goederen en diensten

Figuur 3 toont de totalen van figuren 1 en 2, zodat er een totaalbeeld ontstaat van de belangrijkste handelspartners van Nederland.

Figuur 3 Im- en export van goederen en diensten van en naar de top tien handelspartners, in miljarden euro's, over 2020-2024. Bron: CBS (2025a, 2025b)

Een aantal vooroordelen van Nederlanders over de handelscontacten van hun land wordt hier ontkracht: China is niet het belangrijkste handelsland voor Nederland, Latijns-Amerika is niet *booming* voor de export, we nemen niet al onze diensten in Amerika af.

Frankrijk bekleedt in deze totaalgrafiek een stabiele vijfde positie, na de directe buurlanden (sterk in goederen) en de belangrijkste Engelstalige landen (sterk in diensten). Het blijft hierdoor China voor, waaruit Nederland vooral goederen importeert. Over het algemeen is de im- en export van Nederland sterk Europa-geconcentreerd, met uitzondering van de Verenigde Staten en China, ook als we hierin de dienstensector meenemen.

2 HANDELSBELANG PER TAAL

De vorige paragraaf geeft weliswaar een compleet beeld van de belangrijkste handelspartners van Nederland, maar doet nog geen recht aan het gebruik van de moderne vreemde talen als communicatiemiddel wereldwijd: ook buiten Frankrijk kan je terecht met Frans.

Voor het Engels is het gebruik als brugtaal tussen sprekers van twee verschillende talen wijd en zijd verspreid, ook als geen van beiden moedertaalspreker van het Engels is en de taal dus fungeert als *lingua franca* (zie ook SLO, 2025b, p. 7). Het aandeel Engels in de handelscontacten hoeft hier dan ook niet besproken te worden: de grote rol die Engels speelt in het internationale zakenleven staat als een paal boven water. Zoals in de inleiding besproken, staat het belang van het Engels als handelstaal dan ook zelden ter discussie op middelbare scholen. Als we, zoals in vorige edities van dit artikel, het aandeel Engels berekenen op basis van de handel met de landen waar dit een officiële taal is (cf. Geerts, 2024), komen we uit op ongeveer 25% van het totale handelsverkeer. Dit is nog maar het topje van de ijsberg.

Welke rol kunnen de acht andere moderne vreemde talen die in het Nederlands middelbaar onderwijs aangeboden worden², spelen bij het communiceren met onze internationale handelspartners? In plaats van per land worden in deze paragraaf de im- en exportcijfers gegroepeerd per schooltaal die in de im- en exportlanden gesproken wordt: Arabisch, (Mandarijn-)Chinees, Duits, Frans, Italiaans, Russisch, Spaans en Turks. Hierbij zijn in beginsel alle in- en uitvoerwaarden opgeteld van landen waar een van

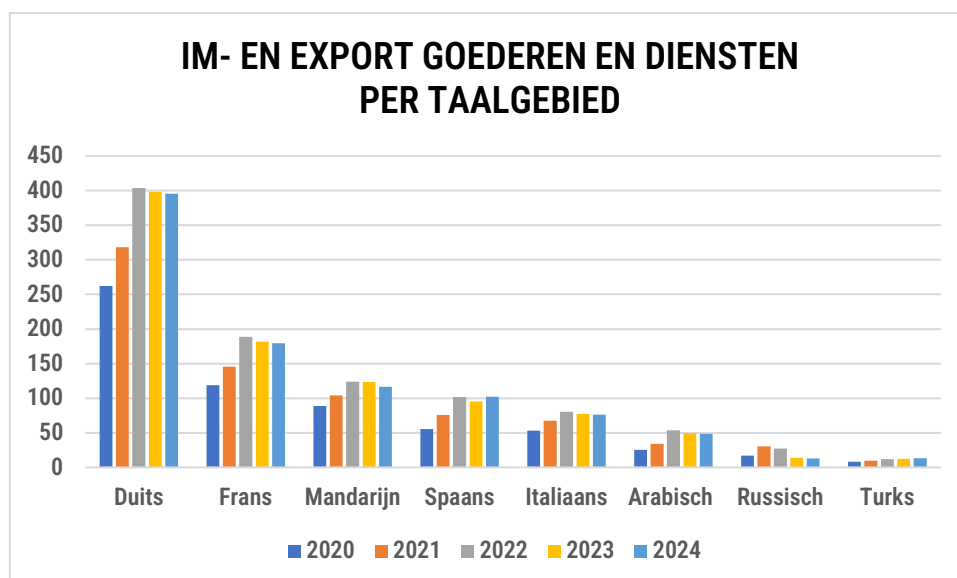
---

² Hiervoor is als uitgangspunt genomen: de talen waarvoor SLO een (concept) eindexamenprogramma heeft ontworpen in 2025.

deze talen een officiële taal is. Als er in een land meerdere officiële talen zijn, dan is het handelsvolume verdeeld over deze talen.

Frans wordt gesproken in Frankrijk, België, Luxemburg, Zwitserland, Canada en een aantal (vooral West-)Afrikaanse landen. In sommige van die landen is het de officiële taal, in andere een minderheidstaal. Vaak wordt het dan als *lingua franca* gebruikt tussen verschillende bevolkingsgroepen en bij het zakendoen. Bij meertalige landen is zoveel mogelijk rekening gehouden met het aandeel van de bevolking dat een taal spreekt. Het aandeel van Zwitserland is dus voor de helft bij Duits en voor de andere helft bij Frans geteld. Hetzelfde geldt voor Luxemburg. Bij België is een verdeling van 85:15% (Nederlands:Frans) gehanteerd op basis van cijfers van de Belgische overheid over im- en export uit Vlaanderen (Flanders Trade, z.d.). In het geval van Canada is een derde deel als Franstalig beschouwd en tweederde Engelstalig. In de telling zijn voor Frans landen meegenomen waar meer dan 500.000 mensen Frans spreken én dit meer dan 30% van de bevolking is. Algerije, Marokko en Tunesië zijn voor een derde deel als Franstalig geteld. In de bijlage onderaan het document staat een verantwoording voor de berekening van elke van de acht schooltalen in de figuren.

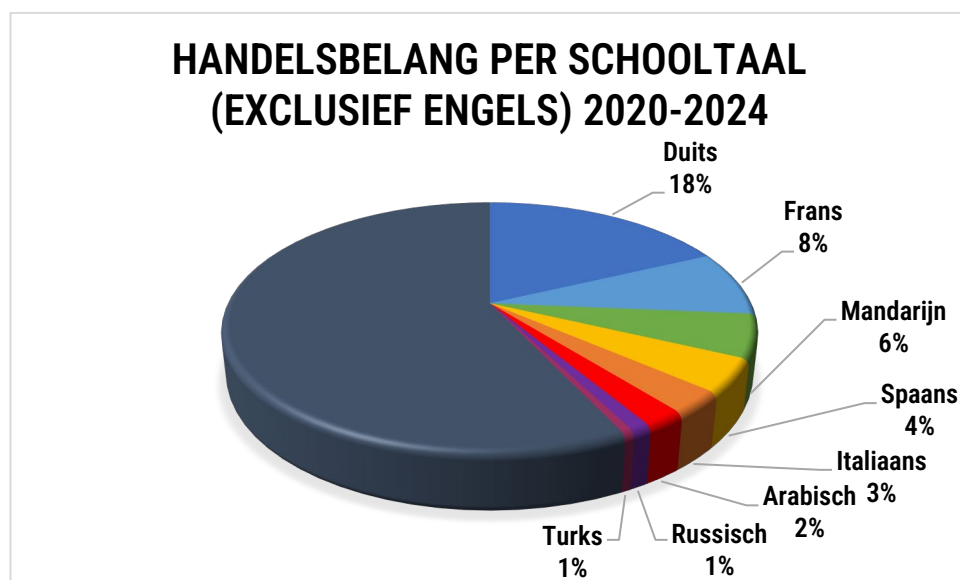
Figuur 4 biedt een overzicht van in- en uitvoer van goederen en diensten per jaar, gegroepeerd per taal. De talen zijn hierbij gerangschikt van het hoogste totale handelsvolume (Duits) over de jaren 2020-2024 tot het laagste (Turks).

Figuur 4 Totale im- en export van goederen en diensten per jaar, in miljarden euro's, per schooltaal (exclusief Engels).
Bron: CBS (2025a, 2025b).

Ook als we dus buiten Europa kijken en het gebruik van de talen als *lingua franca* meenemen, blijft Duits na Engels de belangrijkste handelstaal voor Nederland. Het Frans is echter zeer goed vertegenwoordigd, het is immers een wereldtaal en daardoor de nummer drie handelstaal. Het blijft hierbij het Mandarijn-Chinees, dat naast in China ook in Taiwan en Singapore gesproken wordt en dus sterk in opmars is in de handelscontacten, voor. Het verschil in handelsvolume voor Nederland tussen Franstalige en Spaanstalige landen (nummer vier) ligt rond de 400 miljard euro in de afgelopen vijf jaar.

In figuur 5 is het aandeel dat de landen waar de verschillende moderne vreemde talen gesproken worden in het totale handelsverkeer van Nederland aangegeven in de vorm van een taartdiagram van het totaal aan im- en exportvolumes goederen en diensten. Het grote belang van Duits en Frans voor internationale handelscontacten blijkt direct uit dit cirkeldiagram.

Figuur 5 Aandeel in de totale im- en export (goederen en diensten) van de schooltalen (exclusief Engels) over de jaren 2020-2024. Bron: CBS (2025a, 2025b)

Ten opzichte van een vergelijkbare grafiek over 2019-2023 (Geerts, 2024, p. 7) valt op dat het aandeel Mandarijn is toegenomen en dat het handelsbelang van die taal daarmee nu groter is dan dat van Spaans. Dit wordt ten dele veroorzaakt door het meenemen van de handelsvolumes van Taiwan en Singapore in de berekening. Wel zijn de Romaanse talen Frans, Spaans en Italiaans een minstens even belangrijk venster op de wereld voor sprekers van een Germaanse taal, en dragen zij “daarmee [evenveel] bij aan de persoonlijke vorming van leerlingen en het ontwikkelen van wereldburgerschap”, als de Chinese taal en cultuur dat doen volgens SLO (2025a, p. 7). Portugees is in deze grafiek niet meegenomen, omdat het geen schooltaal is in Nederland, maar het handelsbelang van de Portugeestalige landen (met name Portugal en Brazilië) is negende in orde van grootte.

3 CONCLUSIE

Engels, Duits én Frans blijven vanuit economisch oogpunt de drie belangrijkste talen voor Nederland. Het is dan ook niet vreemd dat recentelijk bij de invoering van tweetalig onderwijs op Nederlandse basisscholen voor onderwijs in deze drie moderne vreemde talen gekozen werd (Nuffic, z.d.).

Frankrijk is stabiel de vijfde handelspartner van Nederland. Zowel bij de im- en export van goederen als bij die van diensten neemt het land een sterke positie in. Ook andere deels Franstalige landen als België en Zwitserland blijven onverkort belangrijk voor de Nederlandse handel. Voor contacten met deze landen zal het ook in de toekomst belangrijk blijven het Frans te beheersen: hoewel de beheersing van het Engels in bijvoorbeeld Frankrijk toeneemt, blijft kennis van de taal en cultuur van het land onmisbaar om echt goede contacten te kunnen leggen. Kunstmatige intelligentie vergemakkelijkt weliswaar de communicatie met anderstalige klanten en leveranciers maar is tot nu toe nog niet in staat om deze volledig over te nemen.

Sinds de Brexit, de oorlog in Oekraïne en de toenemende beperkingen in het handelsverkeer met de Verenigde Staten is het belang van zakendoen binnen de Europese Unie toegenomen. Frankrijk en dus de Franse taal worden weer belangrijker voor Nederland. Een mooi voorbeeld is de investering die de Nederlandse chipsmachinebouwer ASML onlangs deed in het Franse AI-bedrijf Mistral (Nu.nl, 2025).

Het Frans is echter niet alleen bruikbaar voor het zakendoen met Europees Frankrijk, maar ook met andere Franstalige landen in Europa en elders in de wereld. Dit handelsverkeer vormt 8% van de totale handelscontacten van Nederland (im- en export goederen en diensten). Frans is hiermee de derde handelstaal van Nederland, na Engels (>25%) en Duits (19%). Het blijft wereldtalen Mandarijn (6%) en Spaans (4%) ver voor. Als de belangrijkste Romaanse taal en cultuur voor de handel bieden het Frans en de cultuur van de Franstalige landen Nederlandse leerlingen bovendien inzicht in een fundamenteel verschillende culturele werkelijkheid.

BRONNENLIJST

CBS (2025a, 7 oktober). Internationale goederenhandel; eigendomsoverdracht SITC (3 digits), landen. Statline. Geraadpleegd op 10 oktober 2025, van <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/85428NED/table?ts=1690799033308>.

CBS (2025b, 7 oktober). Internationale handel; invoer en uitvoer van diensten naar land, kwartaal. Statline. Geraadpleegd op 10 oktober 2025, van <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/84765NED/table?ts=1660036732096>.

Flanders Trade (z.d.). *Exporteren naar Nederland*. Flanders Investment and Trade. Geraadpleegd op 12 oktober 2025, van <https://export.flandersinvestmentandtrade.com/nl/landen/nederland/infofiche>.

Geerts, A. & Bekker, T. (2017). *Talen en hun economisch belang t/m 2017*. Levende Talen Frans. Geraadpleegd op 12 september 2024, <https://www.levendetalenfrans.nl/wp-content/uploads/2024/09/Talen-en-hun-economisch-belang-2017.pdf>.

Geerts, T. (2024). *Waarom Frans? Het economische antwoord*. Het economisch belang van het Frans ten opzichte van de andere schooltalen. Editie 2024. Platform Frans. Geraadpleegd op 12 oktober 2025, van <https://platformfrans.nl/wp-content/uploads/2024/09/Waarom-Frans-Het-economische-antwoord-2024.pdf>.

Levende Talen Frans. (z.d.). *Frans als keuzevak*. Geraadpleegd op 12 oktober 2025, van <https://www.levendetalenfrans.nl/vo/frans-als-keuzevak/>.

NU.nl (2025, 9 september). *ASML investeert 1,3 miljard euro in Franse AI-bedrijf Mistral*. NU.nl. Geraadpleegd op 13 oktober 2025, van <https://www.nu.nl/economie/6368454/asml-investeert-13-miljard-euro-in-franse-ai-bedrijf-mistral.html?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>.

Nuffic (z.d.). *Tweetalig primaire Onderwijs*. Nuffic. Geraadpleegd op 12 oktober 2025, van <https://www.nuffic.nl/onderwijssectoren/primair-onderwijs/tweetalig-primair-onderwijs>.

SLO (2025a, 16 september). *Conceptexamenprogramma Chinese taal en cultuur - vwo (versie 2)*. SLO. Geraadpleegd op 12 oktober 2025, van <https://www.slo.nl/thema/meer/actualisatie-kerndoelen-examenprogramma/actualisatie-examenp> <https://www.slo.nl/thema/meer/actualisatie-kerndoelen-examenprogramma/actualisatie-examenprogramma/examenprogramma-moderne-vreemde-talen/@24909/conceptexamenprogramma-chinees-vwo-0/>.

SLO (2025b, 16 september). *Conceptexamenprogramma Engelse taal en cultuur - vwo (versie 2)*. SLO. Geraadpleegd op 12 oktober 2025, van <https://www.slo.nl/thema/meer/actualisatie-kerndoelen-examenprogramma/actualisatie-examenprogramma/examenprogramma-moderne-vreemde-talen/@24914/conceptexamenprogramma-engels-vwo-0/>.

SLO (2025c, 16 september). *Conceptexamenprogramma Franse taal en cultuur - vwo (versie 2)*. SLO. Geraadpleegd op 12 oktober 2025, van <https://www.slo.nl/thema/meer/actualisatie-kerndoelen-examenprogramma/actualisatie-examenprogramma/examenprogramma-moderne-vreemde-talen/@24925/conceptexamenprogramma-frans-vwo-0/>.

SLO (2025d, 16 september). *Conceptexamenprogramma Spaanse taal en cultuur - vwo (versie 2)*. SLO. Geraadpleegd op 12 oktober 2025, van <https://www.slo.nl/thema/meer/actualisatie-kerndoelen-examenprogramma/actualisatie-examenprogramma/examenprogramma-moderne-vreemde-talen/@24930/conceptexamenprogramma-spaans-vwo-0/>.

Stam, D. (2025, 6 september). *Opinie: Stop met Duits op de middelbare school*. De Volkskrant. Geraadpleegd op 12 oktober 2025, van <https://www.volkskrant.nl/columns-opinie/opinie-stop-met-duits-op-de-middelbare-school~b7afc228/>.

Van Huet, B. (2022, 10 juli). 'De toekomst is ook aan het Frans, niet alleen aan het Engels'. Algemeen Dagblad.

Visiegroep Buurtalen. (z.d.). *Feiten en cijfers*. Geraadpleegd op 12 oktober 2025, van <http://www.buurtaalonderwijs.nl/feitenCijfers/>.

BIJLAGE: VERANTWOORDING

Hieronder staan de uitgangspunten voor de berekening van het handelsbelang per taal (alfabetisch) aan de hand van de im- en exportcijfers per land.

Arabisch is een officiële taal in landen in Noord-Afrika en het Midden-Oosten. Een aantal van die landen heeft daarnaast als officiële taal Engels, zoals Jordanië, Qatar en Soedan. Deze landen zijn als Arabischtaalig geteld en daardoor niet meegeteld bij de Engelstalige landen. De landen van de Maghreb (Algerije, Marokko, Tunesië) zijn voor een derde deel bij Franstalig geteld en voor tweederde bij Arabischtaalig.

Duits wordt gesproken in Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland. In België is het belang van Duits zo klein dat het niet meegeteld is. Dit geldt ook voor voormalige kolonie Namibië.

Frans wordt gesproken in Frankrijk, België, Luxemburg, Zwitserland, Canada en een aantal (vooral West-)Afrikaanse landen. In sommige van die landen is het de officiële taal, in andere een minderheidstaal. Vaak wordt het dan als lingua franca gebruikt tussen verschillende bevolkingsgroepen en bij het zakendoen. In de telling voor Frans zijn landen meegenomen waar meer dan 500.000 mensen Frans spreken én dit meer dan 30% van de bevolking is. Algerije, Marokko en Tunesië zijn zoals opgemerkt bij Arabisch voor een derde deel als Franstalig geteld. Zie ook hieronder bij *meertalige landen*.

Voor **Italiaans** zijn de cijfers van Italië meegenomen, met daarbij opgeteld die van de dwergstaten San Marino en Vaticaanstad, die als enclave op Italiaans grondgebied liggen. In de voormalige koloniën (zoals Tunesië en Ethiopië) is de taal geen officiële taal. Ook is bij het Italiaanse taalgebied één derde van het handelsvolume van Zwitserland gerekend.

Mandarijn-Chinees is een officiële taal in China, Taiwan en Singapore. Mandarijn is er de standaardtaal maar het is niet de moedertaal van de meeste Chinezen. De meeste Chinezen in Nederland bijvoorbeeld spreken Kantonees.

Russisch is, naast in de Russische Federatie, ook een officiële taal in Kazachstan, Kirgizië en Wit-Rusland. Alle vier deze landen zijn volledig meegenomen in de telling.

Spaans (Castiliaans) is de officiële taal in Spanje en Latijns-Amerika, met uitzondering van Brazilië (dat als enige Latijns-Amerikaanse land voorkomt in onze goederen top tien). Daarnaast spreekt in een aantal landen een (aanzienlijke) minderheid van de bevolking Spaans, zoals in de Verenigde Staten. Deze landen zijn echter niet meegenomen in de telling, omdat het in alle gevallen minder dan 500.000 inwoners betreft en/of minder dan 30% van de bevolking.

Turks is de officiële taal in Turkije, maar ook op Cyprus. Het CBS geeft alleen getallen voor het zuidelijke deel van het eiland (Grieks grondgebied), waar ook Grieks een officiële taal is. Deze cijfers zijn voor 50% opgeteld bij het aandeel Turks.

Meertalige landen

Bij meertalige landen in Europa en Amerika is zoveel mogelijk rekening gehouden met het aandeel van de bevolking dat een taal spreekt. Het aandeel van Zwitserland is dus voor de helft bij Duits en voor de andere helft bij Frans geteld. Hetzelfde geldt voor Luxemburg. Bij België is een verdeling van 85:15% (Nederlands:Frans) gehanteerd op basis van cijfers van de Belgische overheid over im- en export uit Vlaanderen versus België als totaal (Flanders Trade, z.d.). In het geval van Canada is een derde deel als Franstalig beschouwd en tweederde Engelstalig.

Het voert voor deze globale berekening te ver om voor alle meertalige landen in het onderzoek een dergelijke schatting te maken. Indien er in een land twee officiële talen zijn die allebei in onze top tien voorkomen, dan is de omzet uit dat land voor het gemak voor de helft bij de ene en voor de helft bij de andere taal meegerekend.

**OPEN UP
NEW HORIZONS.**
HAN_ UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES